

Förändringar i hingstregelverket inför 2018

Förändringar i hingstreglementet

Bakgrund

Under 2016 hade SWB ett par möten med företrädare för hingstbranschen. Vid dessa möten framkom en del önskemål om förändringar avseende bruksprovets genomförande och vissa delar av regelverket.

I december 2016 presenterade WBFSh:s arbetsgrupp för harmonisering av hingströntgen en rekommendation på minimiantal bilder och projektioner för hingströntgen. Under 2016 och 2017 har förslagen från mötena med hingstbranschen samt hälsokraven för godkännande av hingstar diskuterats och bearbetats av olika instanser inom SWB såsom i Avelsutskottet, Avelsvärderingsnämnden samt av SWB:s styrelse. Det har resulterat i följande beslutade förändringar:

Slopad inspektion av 4-åringar godkända som 3-åringar

Möjligheten att få två års godkännande på resultat från bruksprov som 3-åring har nu funnits några år. Det var dags att utvärdera hur upplägget fungerar. I diskussionerna inför beslut har både vägt in vad som är bäst ur selektions- och avelsframstegssynpunkt samt vad som är bäst för den unga hingstens välbefinnande och utveckling. Sedan några år tillbaka blir hingstar som genomför ett godkänt bruksprov som 3-åringar godkända för 2 år, med villkoret att de visas fram vid bruksprov en dag enbart för observation som 4-åringar. SWB har nu beslutat att dessa så kallade "G2-hingstar" inte längre ska behöva visas upp vid bruksprovet som 4-åringar. Precis som tidigare ska de självklart komma tillbaka och göra bruksprov för att kunna bli fortsatt godkända (G) efter högst 2 år, alternativt göra motsvarande utländskt prov. Det går också bra att göra förnyat bruksprov redan som 4-åring, för den hingstägare som så önskar. För den som vänta med förnyat bruksprov tills hingsten är 5 år, men vill visa upp sin 4-åriga hingst med G2 inför betäckningssäsongen i anslutning till bruksprovet kommer det vara möjligt för de 4-åriga hingstar som inte deltar i själva bruksprovet att delta i hingstklasserna på en åldersanpassad nivå.

Hoppmomentet för återkommande dressyrhingstar med G2 blir valfri

För de hingstar som godkänts som dressyrhingstar vid 3-års ålder blir hoppmomentet valfritt när de återkommer till prövning vid 4 eller 5 års ålder. AVN anser att dressyrhingstarna som godkänns som 3-åringar sällan utvecklas i hoppning till nästa gång de kommer fram till prov. För stoägarnas del finns information om dressyrhingstens hopptalanger redan dokumenterat från hingstens 3-årsprov. När det gäller hoppning som godkänns som 3-åringar tycker man att det är befogat att de visas fram under ryttare i gångarter även när de kommer åter som 4- eller 5-åringar, eftersom gångarterna under ryttare oftast förbättras vid vidare normal träning för en hopphäst, med mer balans och bärighet och då särskilt den för hopphästen så viktiga galoppen.

Dispenser för direktkvalificerade hingstar

SWB har beslutat att inte utfärda dispenser från gällande bestämmelser när det gäller kravet på de så kallade direktkvalificerade hingstarna att delta i hingstklasserna. Kravet gäller samtliga direktkvalificerade hingstar med undantag av hingstar som godkänns på sina meriter i internationell svår klass och/eller genom sina avkommemeriter.

Meriteringskrav för godkännande av äldre hingstar

Vid referensgruppsmötena med hingstbranschen har frågan tagits upp då det för närvarande är ett stort "hopp" i meritering som krävs för ordinarie hingstlicens för yngre hingstar och äldre med tävlingsmeriter. Hingstar som gjort bruksprov får tillgodoräkna sig resultaten från detta i 6 år efter avslutat prov. För hingstar som inte gjort bruksprov/ej presterat godkänt resultat vid bruksprov/vars bruksprovsresultat är för gammalt och som inte heller har avkommemeriter pga. för få/för unga avkommor är det idag placering på mästerskap som gäller, alternativt att de har varit rankade bland de 15 bästa hästarna/fadershingstarna i världen. Dock har införandet av ett-sto-licens för några år sedan gjort att valfriheten för stoägare när det gäller utländska hingstar är i stort sett obegränsad, utom när det gäller hingstar med genetiska defekter och hingstar från raser med andra typer av avelsmål än varmblodiga sporthästar.

SWB har ändå beslutat att lätta något på möjligheterna för en hingst med sportmeriter att ges individuell prövning för ordinarie hingstlicens av SWB:s avelsvärderingsnämnd. Följande kommer att gälla:

- Det ska vara upp till AVN att besluta om hingsten ska berättigas individuell prövning, förutsatt att den uppfyller bedömningsbarhetskraven
- Nuvarande bedömningsbarhetskrav från 9 års ålder ska användas som riktlinje för att hingstar ska berättigas en individuell prövning av AVN
- Vid en individuell prövning ska hingsten bedömas exteriört, veterinärt och prestationsmässigt
- AVN ska ha frihet att avgöra hur de vill se hingsten och vad man ska kräva av den vid prövningen
- Utfallet kan bli att den blir godkänd, eller att den t.ex. får komma till bruksprovet och ridas med testryttare, om AVN tycker det behövs för att göra en bra utvärdering av hingsten eller andra former av kompletterande prestationer

Hingsttävlingar

SWB införde redan 2017 hingstklasser för 3-7-åriga hingstar i anslutning till Breeders Trophy under namnet "SWB Stallion Trophy". Syftet med hingsttävlingarna är att ge stoägarna möjlighet att se hur hingstarna utvecklas under tävlingsförhållanden och att kunna jämföra hur hingstarna presterar i förhållande till andra hästar i samma ålder samt att skapa fler möjligheter för stoägarna att se hingstarna live under året. Ambitionen är att utöka konceptet med att ett antal befintliga tävlingar väljs ut för att ingå i en serie. En arbetsgrupp ska inom kort utses för att arbeta vidare med förslaget, som kan realiseras tidigast 2018. Att delta i tävlingarna kommer inte att vara obligatoriskt, utan ska ses mer som en möjlighet till exponering av de unga hingstarna. Ett av syftena är också att AVN ska kunna mönstra hingstarna vid dessa utvalda tävlingstillfällen, för att kunna bedöma hur hingstarna utvecklas. Förslaget innebär i dagsläget att alla SWB-godkända hingstar berättigade till ordinarie licens i åldrarna 4-6 år ska vara välkomna att delta i en eventuell serie. Det är ännu inte färdigutrett om även hingstar godkända via ett-sto-licens ska få delta och huruvida 7-åriga hingstar ska omfattas av serien.

Exteriör beskrivning för hingstar från andra stamböcker

Hur man utvärderar exteriören och tillkännager exteriöra utlåtanden varierar betydligt mellan olika stamböcker i sporthästvärlden. I Sverige har vi av tradition en ganska ingående beskrivning av hingstarnas exteriör, både styrkor och svagheter. Sedan 2014 omfattar den även en linjär beskrivning utöver poäng och muntlig beskrivning. I KWPN och DWB görs den exteriöra beskrivningen på liknande sätt och omfattning som i SWB. I Tyskland publiceras ingen exteriör beskrivning alls av hingstarna, med undantag av Holstein, som publicerar en beskrivning av hingstens positiva sidor. Belgiens BWP hamnar någonstans mitt emellan med en tämligen positiv men hyfsat utförlig

beskrivning av hingstarna, kompletterad av en linjär beskrivning. Nyliga erfarenheter från Selle Français (SF) visar att de på förfrågan kan ta fram en exteriör beskrivning, men som mest liknar den från Holstein, dvs mest hingstens positiva sidor beskrivs. SWB anser inte att exteriörbeskrivningen från SF når upp till den standard som behövs för att en vederhäftig konsumentupplysning ska uppnås. SWB har därför beslutat att liksom för tyska hingstar ska exteriör besiktning av AVN krävas för hingstar enbart godkända i SF, för ordinarie licens för spermaimport. Beslutet gäller fr.o.m. 29/9 2017.

Utökade hälsokrav fr.o.m. 2019

Med bakgrund av att flera ledande europeiska avelsförbund har utökat sina röntgenundersökningar för hingstämnen och att WBFSH:s arbetsgrupp för harmonisering av hingströntgen under vintern 2017 kom med en rekommendation på minimiantal bilder och projektioner för hingströntgen, har SWB beslutat att utöka antalet projektioner som ska ingå i hingströntgen fr.o.m. 2019.

Röntgenkraven är utökade med ytterligare projektioner på haslederna, till 2 projektioner/led. Det innebär en utökning till totalt 6 bilder.

Nedan beskrivna projektioner ska skickas till SWB och vara märkta med hingstens chipnr eller alternativt registreringsnummer och vara tagna tidigast den 1/7 det år hingsten fyller 2 år:

Knäleder, båda bak – en sidoproj (LM-proj), båda trokleor och minst 2/3 delar av patella visualiserbar.

Hasleder, båda bak – en snett bakifrån/utifrån (PILDMO-proj, ca 30 grader från LM – projektion) och en DPI (dorsoplantar) med tibias mediala malleol tydligt visualiserbar.

I de flesta av Europas ledande avelsförbund har man sedan lång tid tillbaka kontrollerat hingstarnas andningsvägar genom endoskopering. Detta görs för att utesluta att hingsten är struppig eller har andra potentiellt ärftliga problem med luftvägarna. För att harmonisera SWB:s veterinära krav med övriga Europas avelsförbund inför SWB fr.o.m. 2019 även kontroll av hingstarnas andningsvägar genom endoskopering som en del av avelsvärderingen. För de hingstar som ska delta i bruksprov 2019 ska endoskoperingsvideo tillställas SWB/AVN:s veterinär/-er i god tid inför bruksprovet. Filmen ska vara gjord högst 1 år innan bruksprovet.

Halsundersökningen innebär att hingsten ska endoskoperas i vila samt att det ska genomföras en reflex provokation, en s.k. ”slaptest” på båda sidor. Undersökningen ska dokumenteras på video som ska vara märkt med datum för undersökningen, hingstens namn och chipnummer eller registreringsnummer och ska vidarebefordras till SWB.

Såväl röntgenbilder som endoskoperingsvideos (fr.o.m. 2019) kommer hädanefter att granskas av en av SWB utsedd grupp veterinärer. En deadline för inskickande av röntgenbilder och endoskoperingsvideos kommer att sättas i god tid före bruksprovet. Den hingstägare/representant som vill ha röntgenbilder och endoskoperingsvideos granskade inför bruksprov, men efter detta datum kommer att kunna få det till självkostnadspris.

Omdömen under pågående bruksprov

Vid bruksprovet 2018 kommer SWB att återgå till samma rutiner som 2016 när det gäller muntliga omdömen om hingstarna under pågående prov. Det innebär att kortare muntliga omdömen om hingstarna kommer att ges efter varje genomfört moment. Poäng och fullständiga omdömen som är en sammanvägning av hela bruksprovsveckans intryck kommer att publiceras för de godkända

hingstarna veckan efter bruksprovet. 2018 kommer ingen premiering att genomföras. Priser och utmärkelser kommer att delas ut i anslutning till annat SWB-arrangemang.

Övriga diskuterade frågor

Bedömda egenskaper vid bruksprov

Under diskussionerna med branschen har frågan om bedömda egenskaper diskuterats ingående och det har beslutats att tills vidare behålla nuvarande poängsatta egenskaper, men hålla frågan aktuell.

Härstamningspoäng

När det gäller härstamningspoäng föreslår AVN och Avelsutskottet att härstamningspoängen har kvar nuvarande utformning, men att det förtydligas att poängen tilldelas de individer vars härstamning uppnår en meriteringsmässig miniminivå och ingen gradering för meriter därutöver sätts. Därav kan hingstar med ganska stor skillnad i härstamningsmeriter komma att få samma härstamningspoäng, utan att det för den skull innebär att de respektive härstamningarnas meriter är likvärdiga.

Format hingstselektion

SWB fortsätter arbetet med en övergripande översyn av hingstselektionens format under 2018.

Datum för bruksprov 2018

Bruksprovet 2018 kommer att gå av stapeln v. 9.